

Överenskommelse

Överenskommelse mellan Folkbildning Västerbotten och Region Västerbotten för åren 2020 – 2022

Region Västerbotten och Folkbildning Västerbotten har tillsammans utarbetat en överenskommelse. Folkbildning Västerbotten företräder sina medlemmar som består av 10 studieförbundsorganisationer och 7 folkhögskolor. Av dessa har fem folkrörelser som huvudman och två Region Västerbotten som huvudman. Överenskommelsen har tagits fram under hösten 2019 genom gemensamma möten mellan parterna. Folkbildning Västerbotten har företräts av representanter från Folkbildning Västerbottens båda delegationer (studieförbund och folkhögskolor). Region Västerbotten har företräts av representanter från Kulturenheten och enheten för Näringsliv och samhällsbyggnad. Överenskommelsen har antagits av regionala utvecklingsnämnden den 5 december 2019.

Bakgrund

Folkbildningen har en stark och viktig roll i Västerbotten vilket visas på flera sätt. Det utmärker sig bland annat genom att andelen av befolkningen i Västerbotten som deltar i studiecirkel är störst i landet. Genom de geografiska och demografiska förutsättningar som finns i länet har folkbildningen en viktig funktion i att stärka demokratin och utjämna utbildningsklyftor. Folkbildningens uppdrag och möjligheter inbegriper flera politikerområden, bland annat arbetsmarknadspolitik, utbildningspolitik, näringspolitik, regionalpolitik och politik för folkhälsa. Folkbildningens strategiska och operativa roll har en tydlig koppling till frågor som rör bland annat kompetensförsörjning, bildning, utbildning, kultur, hälsa, och integration. Regionen kommer att ha behov av att fler människor arbetar och folkbildningen har en viktig roll för att öka arbetskraftsdeltagandet. Folkbildningen gynnar en ökad mångfald, hållbar utveckling och normkritiska förhållningssätt. Flexibla arbetssätt bidrar till ökad bildning för fler och till att sociala innovationer kan utvecklas vilket gynnar enskilda och samhället. Utbildning och bildning är en viktig bestämningssfaktor för hälsa, och det finns därför flera kopplingar mellan regionens uppdrag att främja hälsa och folkbildningens insatser.

En gemensam strategi

I Region Västerbottens strategiska dokument som *Regional utvecklingsstrategi* och *Kulturplan* betonas folkbildningens betydelse. Den Regionala utvecklingsplanen lyfter fram att – *möjligheter till utbildning och utveckling ska finnas var man än bor i Västerbotten. Vår utmaning ligger här i att ta tillvara på kompetens och utbud som finns i hela vårt län.*

I de operativa insatser som genomförs av folkbildningen genereras kunskap och erfarenheter som går att dra nytta av i strategiska diskussioner om regional utveckling. Under processen med att fram en ny överenskommelse har det dock framkommit att det finns ett behov av att tydliggöra hur

folkbildningens operativa kunskap ska tillvaratas. Samtalen mellan Folkbildning Västerbotten och Region Västerbotten har visat att det finns många gemensamma frågor, men att en gemensam strategi och bilateral dialog saknas.

Nationella mål för folkbildningen

Ett grundläggande skäl till att samhället stödjer folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Det är riksdagen som beslutar om statens syfte med att stödja folkbildningen.

Statens syften med stödet till folkhögskolor och studieförbund är att:

- 1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin*
- 2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen*
- 3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället*
- 4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.*

Villkor för statsbidraget till folkbildningen anges i regeringens förordning om statsbidrag till folkbildningen.

Folkbildning Västerbottens mål

Folkbildning Västerbotten ska främja medlemmarnas folkbildningsarbete genom:

- Omvärldsbevakning och omvärldsanalys*
- Kommunikation och opinionsbildning*
- Organisationsövergripande relationer/avtal*
- Intern kompetensutveckling*

Övergripande syfte och målsättningar

Ett övergripande syfte med överenskommelsen är att genom en ökad samverkan mellan Region Västerbotten och Folkbildning Västerbotten bidra till att Västerbotten är en attraktiv region för alla. Genom att skapa goda villkor för bildning skapas bättre förutsättningar att tillvarata enskildas kompetens och personliga utvecklingsmöjligheter. Överenskommelsen knyter an till såväl nationella mål för folkbildningen som regionala mål.

Genom att bilda en utvecklingsgrupp vill parterna initiera en gemensam process som ska identifiera och kartlägga möjliga utvecklingsområden. Målsättningar för utvecklingsgruppen är:

- Ökad samordning av olika insatser mellan Folkbildning Västerbotten och Region Västerbotten. Exempel på områden för samordning är kompetensförsörjning, bildningsinsatser, utbildning, kultur och folkhälsa. Även andra insatser kan komma att prioriteras under processens gång beroende vad utvecklingsgruppen kommer fram till. En viktig del i samordningen är att identifiera och nyttja befintliga nätverk.
- Öka kunskapen om folkbildningens verksamhet och möjligheter inom Region Västerbottens organisation på alla nivåer.

- Identifiera processer som kan leda till ett ökat tillvaratagande av folkbildningens kunskap i regionens strategiska utvecklingsarbete. Detta kan ske dels i framtagandet av strategiska dokument dels i planeringen av operativa insatser.

Organisering och genomförande

Den gemensamma utvecklingsgruppen sätts samman av representanter från Folkbildning Västerbotten och Region Västerbotten. Respektive delegation utser själva vardera två representanter och suppleanter som ska ingå i utvecklingsgruppen. Till en del av dialogmötena kan samtliga medlemmar i Folkbildning Västerbotten komma att bjudas in. Det kan till exempel handla om gemensamma kompetensutvecklingsinsatser, nätverksmöten med andra regioner eller andra tillfällen som utvecklingsgruppen finner lämpliga.

Folkbildning Västerbotten

- *Två representanter från båda delegationerna – studieförbund och folkhögskolor.*

Region Västerbotten

- *Enhetschef (eller den som chef utser) kulturenheten*
- *Enhetschef (eller den som chef utser) Näringsliv och samhällsbyggnad*
- *Strateg - kulturenheten*
- *Strateg - Näringsliv och samhällsbyggnad.*

Utvecklingsgruppen ska vara flexibel och kunna utökas med deltagare beroende på fråga och utvecklingsområde.

- Målsättningen är att utvecklingsgruppen möts årligen i två *utvecklingsdialoger*. Syftet med dialogerna är att uppdatera varandra om pågående och kommande insatser som är relevanta för verksamheterna och uppsatta mål inom ramen för överenskommelsen. Informationen är utgångspunkt för att identifiera och kartlägga möjliga utvecklingsområden.
- En gemensam arbetsplan upprättas med såväl kortsiktiga som långsiktiga mål. Planens följs upp vid dialogmöten.
- Arbets sättet i gruppen ska utgå från behoven vilket innebär att gruppen kan komma att träffas mer än två gånger per år. Det kan komma att ske när ett gemensamt utvecklingsområde identifierats. Resultatet av det kan även bli att en ny operativ arbetsgrupp formeras med fler aktörer. Den ursprungliga utvecklingsgruppen fungerar i det fallet som styrgrupp.
- Sammankallande för utvecklingsgruppen är strateg, kulturenheten.

Ekonomi och uppföljning

Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till folkhögskolor och studieförbunden. Utöver detta utgår också bidrag från landstinget/regionen samt mobilitetsersättning. Det är varje landsting och region som var för sig beslutar om bidragen som därför kan variera.

Folkbildningens verksamhet är viktig för regionens utveckling och knyter därför an, utöver nationella mål, även till regionala mål. Regionen ger ett årligt anslag till Folkbildning Västerbotten för att uppsatta mål och syften i denna överenskommelse ska kunna nås. En utvecklad dialog, uppföljning och återrapportering från folkbildningen är viktiga underlag för beslutsfattande på regional nivå avseende hur folkbildningens roll kan stärkas och utvecklas i regionen.

Fördelningen till respektive studieförbund görs av Folkbildning Västerbottens styrelse enligt gällande fördelningsprinciper. Fördelning av anslaget till de *rörelseägda folkhögskolorna* görs av skolorna själva. För att erhålla detta stöd krävs att man är medlem i Folkbildning Västerbotten, och av Folkbildningsrådet klassificerad som studieförbund eller folkhögskola. *Kravet är att folkhögskolorna är rörelseägda.*

Uppföljning Studieförbund

I studieförbundens verksamhetsberättelser ska framgå hur det regionala arbetet sker avseende:

- Hur man organiserar det systematiska kvalitetsarbetet
- Hur man bedriver ett arbete som stödjer utveckling av folkbildningen i hela länet, regionalt och lokalt
- Hur man stödjer det lokala arbetet och lokal närvaro i länets alla kommuner
- Hur man arbetar med pedagogisk utveckling
- Samverkan med andra aktörer
- Utbildningsinsatser för en ökad integration
- Insatser för kulturen och kulturproduktion

Uppföljning Folkhögskolor

I folkhögskolornas verksamhetsberättelser ska framgå hur det regionala arbetet sker avseende:

- Hur man organiserar det systematiska kvalitetsarbetet
- Hur man bedriver ett arbete som stödjer utveckling av folkbildningen i hela länet, regionalt och lokalt
- Hur man arbetar med pedagogisk utveckling
- Samverkan med andra aktörer
- Utbildningsinsatser för ökad kompetensförsörjning
- Utbildningsinsatser för en ökad integration
- Insatser för kulturen och kulturproduktion

Årlig dialog med kulturutskottets politiker

Målsättningen är att varje år bjuda in Folkbildning Västerbotten till en dialog med Region Västerbottens kulturutskott. Syftet med dialogen är att återkoppla arbetet som en del av uppföljningen, men också att kunna diskutera gemensamma frågor som är viktiga för folkbildningens förutsättningar och verksamhetsutveckling.

Revidering och uppsägning av överenskommelse

Revidering av gällande överenskommelse görs löpande vid behov och uppsägning kan göras av respektive part. Ifall båda parter är överens kan överenskommelsen prolongeras för nästa period.

Umeå 2020

Rickard Carstedt

Ordförande i regionala utvecklingsnämnden, Region Västerbotten

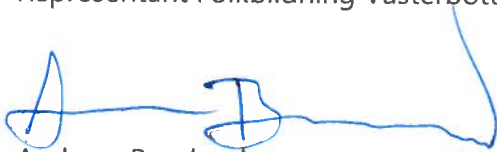
Nina Björby

Ordförande kulturutskottet, Region Västerbotten

Mikaela Mikaelsson

Representant Folkbildning Västerbotten, studieförbunden

Andreas Berglund

Representant Folkbildning Västerbotten, folkhögskolorna

Joakim Sandberg

Regionkulturchef, Region Västerbotten

